

„Danstieren“

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

„Danstieren“ udkommer hver Onsdag og Lørdag.

Pris pr. Aargang i de Forenede Stater \$1.50; i Udlandet \$2.00.

Bladet betales i Forud. Bestilling, Betaling, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: Harald Jensen.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danstieren“

Bliver sendt til Subskribenter, indtil udtryktelig Oplysning modtages af Udgiverne og at Gælden er betalt, i Uoverensstemmelse med de Forenede Staters Postlove.

Naar Lærerne henvender sig til Født, der anretter i Bladet, enten for at føde hos dem eller for at faa Oplysninger om det overrettede, bedes de altid omtale, at de faa Advertissementet i dette Blad. Det vil være til gavnlig Nytte.

Efter det første Sygeleje.

Pastor Peter Jørgensen. (Efter „Ar. Dagl.“)

Jeg er som vaagnet til Live Efter en dødstung Slummer, Jeg evner ej at beskrive Den Fryd, som mit Hjerte rummer.

Glemt er den sunde Trængsel, Smerten er knap et Minde, Nyfødt er Haab og Vangel — Jeg kan mig næppe befinde:

At ligge paa Engelsen, Hvor Døden git en i Næde, Og se sig med eet paa Engen Med Livets fagreste Græde;

At bytte den trange, tunge, Karbolske Sygehuslugt Med alle de mange unge Blomsters og Bladets Duft.

At ligge med matte Øjne Og stirre fra Gulv til Loft, Og faa se Himmelen høje Sig over den grønne Tøft;

At have møttet sit Dre Med Strig i flørende Smertter, Og faa herude at høre Kun Sang fra jublende Hjertet —:

Det tyktes mig fast for meget Til Virligheds at være; Jeg prøver paa, om mit eget Hjerte det alt kan bære.

Det kommer mig for, at denne Bølgende Glædesstrøm Enten maa snart faa Ende, Eller — være en Drøm.

Og dog — der er mig jo gibet Et fuldt betryggende Pant: At Gud har sparet mig Livet Betræfret, at alt er sandt.

Ja, sandt det er, at han sendte Dig paa de visnende Bange, At han til Vaardage vendte Vinternættene trange.

Nu ligger Fremtiden aaben, Sættet mod hver en Fare; Thi han har skænket mig Vaaben, Som mig mod alt kan forsvare.

Været, jeg havde i Hænde, Var sløvet i Medgangsbage, Det lod han i Jydprøen brænde Og gav mig det stærket tilbage.

Det Vaaben jeg aldrig vil miste, Det galder Kamp eller Fred! Hvad end jeg i Sinet skal friste, Jeg holder dog fast derved.

Nu sender jeg fuldt dets Styrke, Har selv for Sagen faaet Syn, Jeg ved, at i Dødsnattens Mæde Lyster det op som Lyn.

Min Barnetro er mit Vaaben, Som drager mig frem til Daad, For den bliver Himmelen aaben, Og Døden mifser sin Braad!

Den Tro paa Guds faders Naade Og evige Kærlighed, Den faar nu lyre og raade I alt mit Naal og Mød!

Gud Herren gide herester, At jeg med Sjæl og Hu Maa ofre Liv og Kræfter, Hvor han for dem har Brug!

Det tyktes mig nu, som glimter Der Lys over Livets Gaade, Jeg tror, at Nøglen jeg kimer, Det er Vor Herres Naade.

Jeg er som vaagnet til Live Efter en dødstung Slummer; Jeg evner ej at beskrive Den Fryd, som mit Hjerte rummer.

Augsburg Seminarium.

Den nye Bygning.

Augsburgs nye Bygning blev, som bekendt, indviet Nyaarsdags Formiddag.

Da Indvielsesøjeblikkeberne aabnedes kl. 10 Nyaarsdag var ca. 350 tilstede til Stede.

Profesor Ostedal talte over: „Den nye Bygnings Historie“ og sagde bl. andet:

Efter at have hilset de tilstedeværende velkommen og et godt og velgignet Nyaar og udtaalt at det var, forbi Guds Naade havde været stor med os, at vi kunde være samlet her paa en Dag som denne, gav han et Omrids af Stødens Historie fra 1875, da den første Bygning ved Augsburg blev indviet. Det var den gamle Bygnings sidste Høj. Det var i Stødens Barndomsdage, og da som nu glædede man sig over, at Arbejdet havde lykkedes. Hele Bygningen havde blot kostet \$10,000, og det havde af dette stulde man endda; men man samlede med Glæde og Tak til Herren, for at man havde faaet udrettet saa meget, og ønskede og bad om, at et aandeligt Vælfærdesarbejde maatte komme igang i vore Menigheder.

Efter at Processen var endt stod Augsburg omtrent blottet; men det var klart for enhver, at Stødens Fremtid betrygges, maatte en ny Bygning opføres. Man besluttede derfor paa Nyaarsmødet i Dalton i 1899 at opføre en ny Bygning til et Beløb af \$30,000. Indsamlingsarbejdet blev om Høsten sat igang; en Del Pengene kom ind og Grundmuren blev lagt; men saa kom man ikke længer. Grundmuren og det aabne Basement blev staaende som et stort gabende Saar. Man samlede til et Nyaarsmøde i Montevideo i 1900; men ved dette Møde var der Luntenshed og Mismod ligeoverfor Augsburg og dets Arbejde. Misværet indtraf ogsaa samme Aar i Nordvesten, og senere kom Gjertsen-Sagen.

Slig var Stillingen, da vi samlede til Nyaarsmødet i Willmar. Kontrakten for Bygnings Opførelse var af Board of Trustees afsluttet, førend man kom sammen til Mødet i Willmar. Minneapolis' Commercial Club havde lovet at samle \$10,000 til den nye Bygnings Opførelse. De, som var til Stede ved Willmar-mødet, mindedes, hvilken aandsfuldt Luftning der hulede over dette Møde, og det var villig til at overlade Sagen i Guds Haand og iværksætte Arbejdet. Og saa blev gjort, stønt det var med Frygt og Bæven, at man git til Arbejdet. Men det viste sig, at nu var Herrens Time kommen, og nu lykkedes Arbejdet.

Bygningen kostede uden „Fixtures“ og Belysning \$42,500. Heraf var alt betalt uden \$10,000. Af dette var alt undtagen \$4000 subtriberet. Minneapolis' Commercial Club havde endnu ikke indbetalt de \$10,000, den havde lovet. Ca. \$1400 af dette Beløb var samlet, hovedsagelig af Professorens selv. Dog vilde han ikke paa, at denne Handelsorganisation, den kraftigste i Nordvesten, vilde opfylde sit Løfte.

Professorens havde arbejdet med Trost og Iver i Indsamlingsarbejdet og de havde alle Anbel i Resultatet og stuldes Tak for sit opførende Arbejde.

Det var en Glæde for ham at faa haa der og takke Vennerne for udsat Arbejde, haa der og se denne Bygning færdig. Han sølte, at hans Dagvært var endt. Maatte det Arbejde, som var nedlagt, bare rigelig og velgignet Fruigt for Efterslægten!

Bygningen kostede uden „Fixtures“ og Belysning \$42,500. Heraf var alt betalt uden \$10,000. Af dette var alt undtagen \$4000 subtriberet. Minneapolis' Commercial Club havde endnu ikke indbetalt de \$10,000, den havde lovet. Ca. \$1400 af dette Beløb var samlet, hovedsagelig af Professorens selv. Dog vilde han ikke paa, at denne Handelsorganisation, den kraftigste i Nordvesten, vilde opfylde sit Løfte.

Til Værn for Piger.

Scandinaviske Tjenestepiger bør forene sig til fælles bedste.

Hr. Redaktør! Beretningen om Minnie Larsens skrællelige Død har lagt sig tungt paa mit Hjerte.

En stakkels Pige, sagnende en Plads for at tjene sit Livsophold, bliver ledet til Slagterbanken og dræbt af en Djævel i Menneskestiftelse, fordi hun ikke vil søje sig i Kobbdyrets Villie. Og dette i et kristent Land. Kan det være værre i det vilde Afrika blandt Menneskeædere?

Og det er ikke den første unge Pige, som er falden i Kæberhænder gennem Fæstkontorene. Der er flere Tilfælde alene i Chicago i det sidste Aar. Hvor skal Følt hen? Fattige og elendige, sagnende efter Brød, finder de Banære og Død.

Er det ikke paa Tide, at vore scandinaviske Piger, der maa arbejde for sit Brød hos fremmede, forener sig om at beskytte sig mod de Fryer og Ulykker, som truer en ung Pige i en Storby? Og stulde ikke enhver Kvinde og Mand, som ejer en Smule Mennes-

stefølelse i sit Bryst, søle det som sin Pligt at hjælpe til at beskytte Pigerne fra lige djævelste Mænd?

Had der tiltrængtes, er at de scandinaviske Piger stifter en Forening og opretter et Pigeheim med Fæstkontor, Læseselskab, Bibliotek, billig Restaurant, Sygekasse med mere, saa de kan hjælpe hverandre til gode Pladser og stulle hverandre i Sogdom, og Sundhed, og paa alle Maader søge at forbedre en Arbejderskes ublidde Naar.

Hvorfor stulde ikke Følt, som behøver Tjenere, ligesaa vel være forpligtede til at give Anbefalinger, ligesaa vel som Pigen, der søger Plads? Det gælder i det højeste for Herlabet tundes lumpne Gjenstande, mens Pigen resisterer baade Være og Liv. En ung Pige er næsten aldrig trygg, hvor hun end vender sig i denne grusomme By, og noget bør gøres for deres Værn.

Derfor de scandinaviske Piger sølter at komme sammen for at samtale om Stiftelsen af en saadan Forening, saa vil jeg stille Harmony Hall, G. J. af Noble og Ohio St., til deres Raadighed frit Torsdag Aften den 6te Februar kl. 8.

Alle scandinaviske Blade bedes optage dette Dyrædt til et Møstemejde for nævnte Formaal i Harmony Hall. Ulritte J. Bruun.

Danste i Sibirien.

Danste Mejerier og Vaadernes Overtro.

Vi har af og til omtalt, at det danske Mejeribasen har holdt et fejrrigt Indtog i Sibiens fjerne Egne, og at mange danske Mejerister har stillet sig en Livsstilling derude.

Fornylig har en dansk Mand, Karsten Korch, som er ansat som Inspektør for en hel Række Mejerier i Sibirien, tilhørende det danske Smøret-fabrikfirma G. F. Semann, afsløgt et Besøg i Danmark sammen med en anden yngre dansk Mand, Sinar Jøshøj, der er hans Kollega. Foruden Mejerier driver de Eksport af Smør og Indførsel af danske Mejerimaskiner, og den Forretning, de to unge Landsmænd leder, er naaet op til en aarlig Omfatning af 6 Millioner Kroner. Til en Medarbejder ved „Dag“, har de to danske Rusere givet forskellige Oplysninger om deres Liv og Virken, som stikket vil interessere vore Læsere.

Hr. Korch boer nu i Dmsk, Hr. Jøshøj i Barnaul, tre Dage rejser i syd-sørlig Retning for Dmsk, nede i Nærheden af Ustajbjergene, og begge har de huer paa sin Egn anlagt en Række Mejerier, til hvilke Mælken opføres hos de russiske Vænder, og hvorfra Smøret eksporteres til Europa: Jalt er der ca. 50 Danste ansatte ved de Semann'ske Mejerier i Sibirien og ved den store Smøretforretning i Dmsk, foruden naturligvis en Mængde Rusere, som Regel Eftertommere af de deporterede. De Danste derude er gennemgaaende unge Mænd og næsten alle i særdeles gode Stillinger. Mene i Kurgan, hvor Hr. Korch boede indtil i Fjor, og huer nu en yngre Broder af ham leder en Del af den store Virksomhed, var der samlet ca. 20 Danste, og der bestod altid et godt Sammenhold mellem dem.

Om tor Tid rejser Korch og Jøshøj tilbage til deres Virksomhed i Sibirien; men paa Hjemvejen vil de staae nogle Dage i St. Petersborg for at konferere med den danske Gesandt, Kammerherre Lyøvenen, og eventuelt med den russiske Indreminister i Anledning af forskellige Forhøyrer og Vanskeligheder, som de danske Mejerier i Egnene omkring Dmsk, Kurgan og Barnaul i Foraaret og i Sommer har været Genstand for fra de russiske Vænder's Side. Vænderne er lige saa overtroiske som uvidende, og under den største Tørste, som i April-August hjemstogte hine Egne, blev Vænderne, der ellers er de godmodigste Mennesker af Vænder, grebne af den Ide, at de danske Mejerier var Stuldi i den vedvarende Tørste, og i blind religiøs Fanatisme angreb de forskellige Steder Mejerierne for at ødelægge disse „Djævelens Redskaber“ i den sidste Tro, at naar blot Centrifugerne og de andre Djævel-Maskiner forsvandt, saa vilde Regnen straks komme.

Hr. Jøshøj og Hr. Korch fortæller en Række Eksempler paa Vændernes Overtro, efter først at have mindet om, at de virkelig stuldi i hine Ekseeser er Landsbyhøvmændene, som har de Danste af et ærligt Hjerte. Før de danske Mejerier opstod derude, var det Landsbyhøvmændene, der opstulde Vændernes Mælk; de bestulde den med andre Værer og snød Vænderne paa det ubarmhertigste. De danske Mejerier berimod betaler Vænderne kontant og ærlig og er derfor blevne Landsbyhøvmændene haarde Konkurrenter; det er for at komme dem til Livs, at Høvmændene

ophidser Vænderne imod de Danste ved at bilde dem ind, at de fremmede stuldi direkte i Djævelens Tjeneste, og naturligtvis hjalp dette Lars Tørste magtig til at ødelægge den uvidende Vælføling.

Et Sted troede Vænderne fuldt og fast, at den danske Mejerist kunde jage Elterne bort blot ved at tage sit Lømmestærkede frem og viste med det. De forsamlende sig og drog i en stor Flot — fortællende som Kvinder — mod Mejeriet, hvis Besætning maatte forsvare sig med Bøffelolberne mod de rasende Mennesker; stulde paa dem vilde de naturligvis kun i yderste Nød, og for det som saa vidt, vendte en Mand, der straks ved Angrebets Begyndelse havde talet sig paa en Hest og var jaget af Sted til et Rabo-Mejeri, tilbage med Hølmændslab, hvorefter det lykkes at drive Vænderne tilbage.

Et andet Sted — det var nede ved Kurgan — fik Høvmændene bildt Vænderne ind, at dersom de gav deres Aser Centrifugemælk fra det danske Mejeri, saa vilde Kælbene blive faldede, uden Haar paa Kroppen! Det viste sig jo snart, at det passede ikke, men saa fortalte Høvmændene, at naar de Kælb, der nu var fødte, og som der jo ikke noget i Vejen med, vødsede til og selv fik Kælb, saa kom de stulde Kælb!

Eller de fik Vænderne til at tro, at det var Synd mod Gud at sælge Mælk til de danske Mejerier, og at Straffen vilde komme over dem paa den Maade, at naar deres Mælk kom i Centrifugen, vilde Kærbens Indvolde blive ødelagte lige saa hurtig, som Centrifugen git, og det vilde Kærbene naturligvis lide frygtelig under. Dette var af to Grunde et færligt godt Paafund; for det første lod det sig ikke afgøre, om det var sandt eller ej, og for det andet maatte det gøre et dybt Indtryk paa Vænderne, der alle er meget opme over deres Dyr. Men her spillede en Vænderne Kærbændene et Puds! Hun vilde have Væshed for den Høstorie om den indbyrdes Forbindelse mellem den danske Centrifuge og de russiske Kærbens Indvolde, og da hun netop i den Tid gav et spædt Barn Die, saa pressede hun lidt Mælk af sit eget Bryst og blandede den hemmelig i den Mælk, som hendes Mand just stulde bringe til Mejeriet. Var det sandt, hvad Høvmændene fortalte om de stulde Kærb, at deres Indvolde stulde ødelægges om Aften Centrifugens Omdrejninger, saa maatte jo nu den samme Stulde ramme hende! I dødelig Angst sad hun hjemme og ventede paa sin Mand. Ved Aftentid kom han tilbage fra Mejeriet med Centrifugemælken, uden at hun i Mellemtiden havde sporet den mindste Forstyrrelse i sine Indvolde, og hentrakt betroede hun sin Mand det Eksperiment, hun havde foretaget.

Og saa buede den Historie ikke længer!

Dette er jo imidlertid nærmest humoristisk, men som et Eksempel paa de alvorlige Ekseeser fortæller de to Landsmænd følgende:

Et af de danske Mejerier i Nærheden af Barnaul blev i Juni Maaned stormet af en Stare paa over tusind Vænder; de forjog de danske og russiske Følt, der var ansatte ved Mejeriet, slog Vinduer og Døre ind, reb det store Stul med Hørmætt Semanns Naavn ned fra Taget af Bygningen og brød det i Stulker. I Mejeriet ødelagde de alle Maskiner og lattede deres Bagt om Bygningen for at forhindre, at nogen af Føltene atter kom berind. De drog derefter ud paa Væjene, og hvor de møbte Vøgne, der var undervejs til Mejeriet, stulde de dem og halde Mælken og Høben ud paa Jorden. Der blev sendt riddende Bud efter det nærmeste Politii — det var 10 Mil bjerfa — og da Vøltet den næste Dag kom, og en af Mejeriets Følt opgav det Navnene paa tre af de Vænder, der havde været Høvmændene for Oversalbet, greb Vænderne denne Mand og førte ham lige for Zinene af Politiet til Landsbyens Fængsel, „Matalaska“, talbet, hvor de satte ham bag Laas og Slaa. Saa afmagtig stod Politiet overfor de rasende Vænder, at de danske Mejerister maatte forlade Landsbyen, og det er ikke senere lykkedes, at faa Mejeriet i Gang igen. Vænderne holder fremdeles paa, at det er Djævelens Værk, og at de ikke vil taale det i deres By.

Det er let forlaaeligt, at den danske Mejerivirksomhed i Sibirien under saadanne Forhold har store Vanskeligheder at overvinde. For denne Gang drog Uvejret imidlertid over, da August Maaned endelig bragte den langfælsfuldt bende Regn, som Centrifugerne, de danske Djævelsmaskiner, saa længe havde holdt borte.

Med Regnen faldt Sindene til Ro, men,“ siger Hr. Korch, „dersom ikke Autoriteterne kommer os til Hjælp, kan den religiøse Fanatisme bryde ud igen ved den første den bedste

Anledning. Der behøver blot at hændes en eller anden Ulykke i en Landsby, hvor der er et dansk Mejeri, og vi kan være sikre paa at faa Stulden derfor. Den russiske Vænder forstulde ikke Maskinbristen, og hvad han ikke forstulde, det er simpelthen i hans Øjne Djævelens Værk, og de, der driver Været, Djævelens Haandlangere og betroede Mænd. Men ellers,“ fortæller Hr. Korch, „er den russiske Vænder det godmodigste, mest gæstfrie og venlige Menneske, man kan støffe sig at have med at gøre, og naar han blot ikke gribes af religiøs Fanatisme, kan man i hans Landsby lide lige saa fredelig og litted som herhjemme mellem danske Vænder.

Den russiske Regering git sit bedste for at understøtte os i vor Virksomhed og sørgte for, at der beredes os de mindst mulige Vanskeligheder.

Hr. Korch stulter sin Beretning med paany at præcisere, at de Danste gennemgaaende har været sig smukt ude i de Egne af Sibirien, hvortil han for 6-7 Aar siden kom den første. De indtager gode Stillinger og stulde — bortset fra Ekseeserne under Tørken i Foraaret — et udmærket Forhold til Befolkningen. Eksempelvis kan det nævnes, at ved en Udskilling, der i September afholdtes i Kurgan, valgte Ruskerne Hr. Korch og flere andre Danste til Medlemmer af Domsmerubdalgene.

Den russiske Regering git sit bedste for at understøtte os i vor Virksomhed og sørgte for, at der beredes os de mindst mulige Vanskeligheder.

Danmark i Talforhold til Udlandet.

Herom finder man en Række interessante Oplysninger i den nylig udtomne Statistisk Aarbog for 1901.

Forinden der heraf ansæres nogle Enteltheder, skal der gives et Par Fingergrep om Stærkesforhold og Menneskemængde udenfor Danmark.

Europa opføres med 9,794,631 Kvadratkilometer og 396,366,000 Indbyggere, Asien med 44,179,376 Kvadratkilometer og 813,590,000 Indbyggere, Afrika med 29,817,057 Kvadratkilometer og 177,479,000 Indbyggere, Amerika med 39,295,245 Kvadratkilometer og 144,061,000 Indbyggere, Australien med 8,951,820 Kvadratkilometer og 6,467,000 Indbyggere, Polarlandene med 4,381,779 Kvadratkilometer og 12,000 Indbyggere (heraf 11,000 i danske Polarlande). Jordens samlede Landareal opføres med 136,419,908 Kvadratkilometer med 1,537,975,000 Indbyggere. Jordens Landareal er 373,530,032 Kvadratkilometer.

Danmarks 2,449,540 Indbyggere forbele sig med 63.70 pr. Kvadratkilometer, medens Tallet for Norge er 6.89, for Sverrig 11.47, for Finland 7.24, for Rusland 21.85, for Tyskland 104.20. Tættest er Befolkningen i Belgien, hvor der opføres 121.37 Indbydere pr. Kvadratkilometer.

Den aarlige Tilvækst i Befolkningen i Aarene 1890-1900 var 1.10 pCt. for Danmark, 1.12 pCt. for Norge, 0.71 pCt. for Sverrig, 1.29 pCt. for Finland, 0.96 pCt. for Rusland, 1.32 pCt. for Tyskland. Den højeste Tilvækst opføres for Rumænien med 1.61 pCt., den laveste for Frankrig med 0.07 pCt.

Af Fødsler var der aarlig af Middebefolkningen i 1891-95 i Danmark 3.04 pCt., i Norge 3.2 pCt., i Sverrig 2.73 pCt., i Finland 3.18 pCt., i Rusland 4.63 pCt., i Tyskland 3.63 pCt. Højest stod her Serbien med 4.43 pCt., lavest Frankrig med 2.15 pCt. Med Hensyn til Dødsfald var Tallene 1.90 pCt. for Danmark, 1.68 pCt. for Norge, 1.65 pCt. for Sverrig, 2.05 pCt. for Finland, 3.36 pCt. for Rusland, 2.33 pCt. for Tyskland. Medens Rusland her stulde med 3.36 pCt., stulde Storbritannien og Irland med 1.87 pCt. For Væde opføres Danmark med 1.38 pCt., Norge med 1.29 pCt., Sverrig med 1.15 pCt., Finland med 1.30 pCt., Rusland med 1.70 pCt., Tyskland med 1.59 pCt. Paa dette Felt stulde Serbien højt med 2.08 pCt. Sverrig lavest med 1.15 pCt. Af 1000 Indbydere bare Mand i Danmark 487, i Norge 480, i Sverrig 488, i Finland 495, i Rusland 494, i Tyskland 492. Her stulde Serbien højt med 514 Mænd, Norge lavest med 480.

Den ubestribte Handelsomsætning i 1899 pr. Indbygger til: Danmark 350 Kr., Norge 212 Kr., Sverrig 168 Kr., Finland 116 Kr., Rusland 19 Kr. og Tyskland 193 Kr. Den største Omfatning pr. Indbygger havde Nederlænderne med 1029 Kr., men mindste Kina: 4 Kr. pr. Indbygger.

Den ubestribte Handelsomsætning i 1899 pr. Indbygger til: Danmark 350 Kr., Norge 212 Kr., Sverrig 168 Kr., Finland 116 Kr., Rusland 19 Kr. og Tyskland 193 Kr. Den største Omfatning pr. Indbygger havde Nederlænderne med 1029 Kr., men mindste Kina: 4 Kr. pr. Indbygger.

Med Hensyn til de vigtigste Landes Handelslaaber viser det sig, at der som beregnet Antal Tøns pr. 1000

Indbyggere opføres: for Danmark 421 Reg. Tøn, Norge 1212, Sverrig 214, Finland 149, Rusland 5, Tyskland 83. England stulde Norge højest med 646 Tøns pr. 1000 Indb., Britisk Indien lavest med 1 Tøn. Den ubestribte Stibsfartsbevægelse (samlet ind og udbaaende udenrigt Stibsfart) opføres pr. 1000 Indbyggere for Danmark med 4621 Reg. Tøns, Norge 2873, Sverrig 2787, Finland 1480, Rusland 127 og Tyskland 500. Højest stulde her Ny Syd Wales med 5137 Reg. Tøns pr. 1000 Indbyggere, lavest Britisk Indien med 31 Tøns.

Af Jernbaner havde Danmark i 1899 rp. 1000 Indbyggere 1.12 Km., Norge 0.89, Sverrig 2.08, Finland 1.02, Rusland 0.38, Tyskland 0.87 Km. Kanada stulde Norge med 5.47 Km. Jernbane pr. 1000 Indbyggere, Japan lavest med 0.13 Km.

Telegramtallet var i 1899 pr. 1000 Indbyggere for Danmark 587, Norge 972, Sverrig 413, Rusland og Finland 127, Tyskland 718. Højest stulde England med 2181, lavest Britisk Indien med 20 Telegrammer pr. 1000 Indbaanere.

Af Brevre var Antallet pr. Indbygger for Danmark 34, Norge 21, Sverrig 19, Rusland og Finland 4, Tyskland 40. Dgfaa her stulde England højt, med 64, og Britisk Indien lavest, med 1 Brev pr. Indbygger.

West Superior, Wis.

„West Superior, der maa det da vist være rødsomt toldt“ tanker maaste nogle, „Superior mener jo bl. a. øverst og det er jo ogsaa højt, højt oppe mod Nord“. Men vi kan meddele af Erfaring, at det stulde ikke er saa rødsomt toldt heroppe. I Vinter f. Eks. har vi til dato kun haft nogle faa temmelig tolde Dage, dem havde vi fort for Jul; men samme Tid var det ogsaa dygtig toldt andre Steder. Efter vor Mening er det en behageligere og sundere Vinter her end de fleste andre Steder i de Forenede Stater. De fleste Dage kan man klare sig uden Vænter og anden særlig varm Paaklædning. I Gaar saas end en Dregning paa Gaden uden Strømper og Sto, men det hører til det ualmindelige paa den Tid af Aaret. Nu, hvor Væjr og Klima angaar, saa er her ogsaa Mennesker, der klager, og mener, at det er bedre andre Steder, men jeg synes altid det er Følt, der ikke har været andre Steder i Amerika end Superior. Hødt Fortjeneste angaar her, saa kan man not uden Overdrivelse sige, at den er lidt bedre end „Jævn her god“. En Mand tjente f. Eks. forrige Sommer \$700 i omtrent 4 Maaneder, en anden Mand tjente 11-1200 Dollars en Sommer. Saadan Fortjeneste hører vil not ikke til det almindelige, men at Avillingberne W. Superior og Duluth giver en Mængde Arbejde og god Fortjeneste i Særbesked om Sommeren, det siger sig selv, naar man tager i Betragtning, at her indføres og udføres en Mængde forskellige Værer baade til Lands og til Vands. Saaledes stod der forleden Dag en Rapport at lase i et af Byens Dagblade over det sidste Aars Indførsel. Af Kul f. Eks. var her sidste Aar indført omtrent to Millioner Tøns. Af Træstammer (logs) var her indført over 15 Millioner Fod. Bl. a. var her indført over 3 Millioner Tønder Mel; af forskellige Kornsorter, Hvede i Særbesked, var her indført omtrent 35 Millioner Bush. Sidste Aars Indførsel og Udførsel beløb sig til den uhyre Sum af \$95,247,528.60. I denne Trafik overgaar det ene Aar det andet. Sidsle Aar overgit 1900 med en Værdi af \$8,776,120.80. En saadan Omfatning betruker naturligvis at Byen stulde git gode Fremstribt. Saa vidt jeg huffer, havde Superior efter sidste Føltetalling, tiltaget stærkere de sidste 10 Aar i Indbyggerantal end nogen anden By i de For. Stater. Superior er endnu i sin Barndom, en 12 a 14 Aar gammel, derfor er her ogsaa meget der endnu skal rettes paa, sættes i bedre Stil og Stil. Her gøres ogsaa stadig Forbedringer. Sidsle Sommer blev Sporvognssystemet forbedret saaledes, at vi nu har første Klasse's Bane og Sporvogne mellem Superior og Duluth, samt ud til gl. Superior (East End).

For Tiden bygges her et stort Bibliotek, naturligtvis Røket af Millionæren Carnegie.

Saa snart Indførslingen og Havnene friser til, stulder jo dermed at Stibsfart og dermed indstilles ogsaa en Mængde Arbejde. Som saadan er det her, som de fleste andre Steder, at her er ikke saa meget Arbejde om Vinteren som om Sommeren. Nu er der dog dette, at Fabrikvirksomheden kommer mere og mere frem her. En Olie-møllefabrik har nylig begyndt Virksomhed. En „grafs twine“ Fabrik,

At helbrede en Forkølelse i een Dag. Brug Warner's White Wine of Tar Syrup, det bedste Høstemiddel paa Jorden. 5 og 50 Cents.